

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Anenii Noi din 08 februarie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2018, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, de avocatul Veaceslav Țurcan, în numele inculpatului

*Zaricicovii Dmitrii XXXX, născut la
XX XXXX XXXX, originar și locuitor al XXXXXX,
XXXXXX, XXX, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 03.11.2017 – 08.02.2018,
instanța de apel: 05.04.2018 – 21.05.2018,
instanța de recurs: 25.01.2019 – 26.02.2019.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 08 februarie 2018, Zaricicovii Dmitrii a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹), j) Cod penal la 17 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 08.02.2018, deducându-se durata aflării în arest preventiv de la 15.09.2017 până la 08.02.2018.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Baranova T. prejudiciul material în mărime de 20.000 lei și prejudiciul moral în mărime de 80.000 lei.

Cererea acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 14.861 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța a constatat că: „*în perioada de timp de la 16 până la 17 octombrie 2016, aflându-se în ap. 3 de pe XXXXXX, XXXX, XXXXXX, având intenția directă la omorul persoanei, i-a aplicat Elenei Semionova, cu care se afla în relații de concubinaj, multiple lovituri cu mâinile și picioarele, precum și cu alte obiecte neidentificate, peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i mai multe leziuni corporale și anume: traumă asociată a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale ale coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng. Ca urmare a leziunilor corporale primite, victima a decedat*”.

Instanța a reținut că inculpatul a pledat nevinovat și a declarat că în perioada iulie-august 2016 a înnoptat la domiciliul părții vătămate de 8-10 ori. În luna septembrie 2016 nu a rămas la ea nici o dată. A însoțit-o o dată la spital pentru a primi un certificat medical, circumstanțe în care au fost văzuți de martori la spital. O întâlnea de la serviciu, deoarece i-a povestit că timp de 3 zile un bărbat în haine militare, sta lângă geamul ei. Partea vătămată a postat niște poze cu el pe rețelele de socializare, dar le-a șters a doua zi. Se întâlneau periodic, nu se certau. În noaptea de duminică spre luni s-a aflat la domiciliul său din XXXXXX, iar dimineața, în jurul orei 06.00, a luat un taxi de lângă magazin, i-a spus șoferului că merg la aeroport, urmând să intre prin XXXXXX. Ajungând lângă casa victimei, a văzut că din ogradă a ieșit un automobil „Audi”, cu farurile deconectate. A așteptat aproximativ 10 minute și, deoarece ușa centrală de la intrare în bloc nu a deschis-o nimeni, de la care el nu deținea chei, s-a deplasat cu taxi-ul la aeroport. A ajuns aici în jurul orei 07.00, a cumpărat bilet la avion. Despre plecarea în Federația Rusă a discutat cu fratele său în luna septembrie. Despre această plecare cunoșteau toți, inclusiv victima și sora ei. Miercuri seara a revenit înapoi, în or. Tiraspol, deoarece înțelegerea cu fratele său referitor la serviciu a eșuat.

Totodată, vinovăția inculpatului s-a confirmat prin totalitatea probelor administrate, inclusiv declarațiile martorilor ***Colesnicova I. și Chiricenco L.***;

procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 31.10.2016, potrivit cărui martorul ***Coclev Denis*** a recunoscut pasagerul pe care l-a transportat din XXXXXX spre XXXXXX;

procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 31.10.2016, potrivit căruia martorul ***Ivanov Vadim*** a recunoscut pasagerul pe care l-a transportat din XXXXXX spre XXXXXX, apoi la Aeroportul Chișinău;

procesele-verbale de prezentare spre recunoaștere din 02.11.2016, potrivit cărora martorii ***Muntean Irina și Muntean Dmitrii*** l-au recunoscut pe Zaricicovii D.;

informația eliberată de compania aeriană, potrivit căreia, la ***17.10.2017***, ora 07.03, Zaricicovii D. a procurat bilet din casieria companiei pentru cursa Chișinău-Domodovo, cu decolare din Chișinău la ***17.10.2016***, ora 10.30;

informația eliberată de Centru Cooperare Polițienească la 30.11.2016, conform căreia a parvenit informația de la autoritățile din Ucraina privind traversarea frontierei de stat de către Zaricicovii D., care la ***18.10.2016*** a intrat în Ucraina prin punctul de trecere Odessa-Aeroport cu ruta Minsk-Odessa;

certificatul din 04.11.2016, eliberat de *medicul expert din cadrul Secției medico-legală mun. Bender*, potrivit cărui la 21.10.2016 a fost constatat decesul lui Semionova E. care a survenit cu câteva zile înainte de depistarea cadavrului, în urma traumei asociate a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale ale coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng;

procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 07.11.2016, efectuat cu participarea martorului *Ivanov Vadim* care a indicat locul de unde a luat pasagerul în noaptea de 17.10.2016, ora 04.00 din XXXXX și l-a dus în XXXXX, XXXXX, XXX;

procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 03.11.2016, efectuat cu participarea martorului *Coclev Denis* care a indicat locul de unde a luat pasagerul în dimineața zilei de 17.10.2016, ora 06.00 din XXXXX și s-au deplasat în XXXXX, XXXXX, intersecție cu XXXXX, unde pasagerul a coborât și s-a îndreptat spre casa din XXXXX, XXXXX, iar peste 5-10 minute a revenit și s-au deplasat la Aeroportul Chișinău;

raportul de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017, conform cărui, fiind cercetat cadavrul lui Semionova E., s-au depistat în partea dreaptă nouă oase fracturate ale sternului, patru oase având câte 2-3 fracturi, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng, leziuni ce se califică ca grave și medii. Provocarea acestor leziuni prin mutilare personală se exclude, reieșind din gravitatea durerilor pe care le provoacă. Victimei i-au fost cauzate 10-15 lovituri, consecutivitatea cărora este imposibil de stabilit. Decesul victimei a survenit în urma leziunilor provocate, în special fractura osului occipital, fractura oaselor sternului și ruptura ficatului. Moartea victimei putea să nu intervină imediat după aplicarea loviturilor, dar stabilirea concretă a timpului decesului este imposibil de stabilit, fiind prezumat că moartea a survenit cu 3-5 zile înainte de ziua investigării cadavrului la 21.10.2016.

Totodată, *nu pot fi reținute în calitate de probe ale acuzării, procesele-verbale de audiere ale martorilor Ivanov Vadim, Muntean Irina, Muntean Dmitrii, Zaricicovii Alla, Șuliț Liubovi și Trifonova Olga* pe motiv că nu au fost audiați în cadrul cercetării judecătorești, iar legea procesual-penală stabilește obligația audierii acestora în fața instanței de judecată, în vederea respectării principiului contradictorialității.

Este nefondată cererea apărării privind declararea ca inadmisibile a actelor de stare civilă, expertiza medico-legală, raportul de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017, cazierul judiciar, pe motiv că *au fost emise de autoritățile neconstituționale din regiunea transnistreană* or, aceste înscrisuri nici nu au fost reținute și incluse în lista probelor, *cu excepția raportului de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017. Însă, nulitatea acestuia nu poate fi invocată deoarece nu se încadrează în limitele legale stabilite de art. 251 Cod de procedură penală și nu este în obligația instanței de a pune în discuție legalitatea materialelor prezentate expertului pentru realizarea raportului.*

Argumentele privind imposibilitatea constatării cauzei decesului, timpului și locului sunt irelevante or, nu a fost realizată cercetarea propriu-zisă a cadavrului,

potrivit raportului aceste circumstanțe fiind constatate, iar legea nu stabilește careva restricții privind imposibilitatea stabilirii morții prin alte modalități.

Implicarea inculpatului în cauzarea decesului părții vătămate se deduce și din confirmarea comportamentului agresiv al acestuia în raport cu alte fete cu care s-a aflat în relații, precum și prin atitudinea părinților acestuia care au mers a doua zi la părinții victimei, manifestând iritare și indicând că fiul lor nu răspunde la apeluri, cu toate că cunoșteau despre plecarea acestuia în Federația Rusă.

Totodată, comportamentul și acțiunile inculpatului îi dovedesc pe deplin vinovăția or, **având planificată din timp plecarea**, a procurat biletul la avion înainte de decolare, apoi, în aceeași seară, a plecat spre or. Minsk și a revenit în or. Odessa, cu toate că la acel moment existau rute directe Moscova-Chișinău, afirmațiile acestuia referitor la necesitatea realizării zborului spre Minsk în lipsa rutelor directe, fiind eronate. În împrejurările stabilite, inculpatul nici nu avea posibilitatea reală să discute cu fratele său referitor la un serviciu și necesitatea revenirii acasă.

Prin urmare, probele administrate demonstrează pe deplin vinovăția inculpatului, iar acțiunile acestuia se încadrează în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹), j) Cod penal, ca omorul unei persoane, săvârșit **asupra unui membru de familie, cu o deosebită cruzime**.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, că inculpatul a săvârșit o infracțiune excepțional de gravă care atentează la relațiile sociale referitoare la dreptul la viață și se pedepsește cu detențiune pe viață, că anterior nu a fost supus răspunderii penale, **nu a recunoscut vina** și se caracterizează satisfăcător, de gravitatea și numărul leziunilor corporale aplicate victimei, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă doar cu izolare de societate.

În același timp, inculpatul urmează a fi eliberat de plata cheltuielilor judiciare în sumă de 14.861 lei or, încasarea sumei de 9628 lei pentru escortarea acestuia în ședințele de judecată nu poate fi pusă în sarcina lui, acțiunile date constituind obligația pozitivă a statului de a asigura prezența persoanei aflate în stare de arest în fața magistraților, în vederea asigurării dreptului la un proces echitabil, iar legea nu prevede încasarea cheltuielilor pentru asigurarea prezenței inculpatului.

Suma de 5233 lei, suportată la efectuarea expertizei pentru stabilirea cauzei morții, expertizei psihiatrico-legale, pentru cercetarea bunurilor ridicate în vederea stabilirii identității făptuitorului și care au fost produse în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, potrivit art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, se alocă de stat. Or, cheltuielile judiciare au fost realizate pentru buna desfășurare a procesului penal și în vederea înfăptuirii justiției, cererea acuzării privind încasarea acestor cheltuieli urmând a fi respinsă.

3. Procurorul în Procuratura municipiului Bender, Roman Moraru, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă de 18 ani închisoare, cu încasarea în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 14.861 lei.

Recurentul a invocat că inculpatul a săvârșit o infracțiune excepțional de gravă, în privința unui membru de familie, cu deosebită cruzime, corectarea acestuia fiind posibilă doar cu aplicarea unei pedepse de o severitate sporită, care i-ar permite să conștientizeze în deplină măsură fapta comisă și consecințele survenite or, acesta nu și-a recunoscut vina, ce denotă lipsa căinței sincere și necesitatea aplicării unei sancțiuni mai aspre.

Totodată, cheltuielile judiciare în sumă de 14.861 lei urmează a fi încasate de la inculpat în beneficiul statului, în conformitate cu art. 227-229 Cod de procedură penală, care prevăd că instanța de judecată poate obliga inculpatul să recupereze cheltuielile judiciare, iar excepțiile de la lege nu se referă la cazul dat, soluția instanței de fond fiind contrară prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală.

3.1. A declarat apel și avocatul Veaceslav Țurcan, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, iar acțiunea civilă să fie respinsă ca neîntemeiată.

Recurentul a indicat că instanța de fond a respins cererea apărării prin care a solicitat recunoașterea inadmisibilității unui șir de probe colectate în cadrul urmăririi penale de organul de urmărire penală al autorităților neconstituționale transnistrene, inclusiv a raportului de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017, care nu a fost efectuat în baza examinării propriu-zise a cadavrului de către medicul legist autorizat în Republica Moldova, dar în baza raportului de expertiză nr. 269 din 21.10.2016, efectuat de medicul legist din regiunea transnistreană și care nu este acreditat de Centrul de Medicină Legală din RM, concluzia fiind una arbitrară și contrară principiului legalității procesului penal, prevăzut la art. 7 alin. (1) Cod de procedură penală.

Or, raportul de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017 în care se indică cauza decesului și leziunile corporale cauzate victimei este o probă inadmisibilă.

Conform art. 251 Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acestui act.

Potrivit ordonanței de numire a expertizei de către organul de urmărire penală al RM din 21.12.2016, la dispoziția expertului medico-legist al RM nu a fost pus cadavrul victimei, după cum prevede legea, însă i-a fost oferită copia concluziei expertului nr. 269 din 21.10.2016. Or, această concluzie a fost emisă de către medicul Mocan I. D., șef interimar, medic legist în cadrul ГУ „РБ СМЭ Бендерское отделение” (Biroul Republican de expertize medico-legale), instituție care activează ca autoritate nerecunoscută pe teritoriul Transnistriei, expertul fiind preîntâmpinat despre răspunderea penală, în conformitate cu art. 303 Cod penal al autoproclamatei RMN. Totodată, cadavrul victimei, care reprezintă obiectul cercetării pentru medicul legist, nu a fost disponibil după înmormântare.

În același timp, în capitolul „II. Circumstanțe stabilite de instanță prin documente și procese-verbale ale acțiunilor procesuale” al sentinței este indicat în calitate de probă - certificatul din 04.11.2016, eliberat de medicul expert din cadrul

Secției medico-legală mun. Bender, potrivit căruia la 21.10.2016 a fost constatat decesul lui Semionova E. care a survenit cu câteva zile înainte de depistarea cadavrului, în urma traumei asociate a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale ale coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng.

Însă, acest document neîntemeiat este numit *certificat* or, nu certifică nimic și este intitulat *informație*, parvenind de la medicul legist Cuciuc V. T., care indică că medicul legist Mocan I. D., în cadrul ГY „ПБ СМЭ” – instituție a autoproclamatei RMN, la 21.10.2016 a cercetat cadavrul lui Semionova E., iar concluzia expertului încă nu este finisată.

Astfel, informația confirmă că expertul medico-legist al RM nu a avut acces la cercetarea cadavrului victimei și demonstrează inadmisibilitatea acestui raport de expertiză.

În același timp, instanța a calificat fapta în mod arbitrar, în lipsa probelor, cu încălcarea art. 100 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de fond a reținut circumstanța agravantă de omor *asupra unui membru de familie*, contrar declarațiilor concordante ale martorilor, în special ale martorilor Baranova T. și Baranov I., părinții victimei, care locuiau în același bloc cu aceasta și au indicat că nu au văzut niciodată inculpatul, fiind demonstrat că relația dintre acesta și victimă nu avea un caracter stabil, a fost de scurtă durată și aceștia nu au locuit împreună.

Totodată, raportul de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017 este inadmisibil ca probă, iar alte dovezi legale care să susțină învinuirea de omor comis *cu deosebită cruzime* nu au fost prezentate.

Or, această circumstanță urma a fi probată de acuzare, cu indicarea acțiunilor inculpatului din care s-ar deduce că omorul a fost comis cu deosebită cruzime. Astfel, dacă în învinuirea înaintată, acuzarea nu a specificat prin ce se exprimă deosebita cruzime pe care a manifestat-o inculpatul, instanța de judecată este lipsită de dreptul de a indica această circumstanță din proprie inițiativă, o astfel de manifestare fiind în contradicție cu prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, conform căror judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Potrivit art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal și practicii judiciare a Curții Supreme de Justiție, *cruzimea deosebită* se atestă în cazurile în care, înainte de a curma voința sau în procesul săvârșirii omorului, victima a fost supusă torturii, schingiurii, s-a săvârșit o batjocură asupra victimei sau, cu bună știință, i s-au cauzat suferințe deosebite, prin prelungirea nejustificată a acestor suferințe în timp, circumstanțe ce nu au fost probate sau constatate în speță, concluziile instanței de fond nefiind susținute prin probe.

Pe lângă aceasta, instanța de fond nu a indicat motivul din care a ignorat dubiile ridicate de apărare asupra veridicității și concludenței declarațiilor martorilor Baranova T. și Moroz O.

În același timp, mai multe procese-verbale de recunoaștere după fotografie au fost admise de instanța de fond, deși sunt contrare principiului contradictorialității. Astfel, persoanele care au efectuat recunoașterea după fotografie au statutul de martor și urmau a fi audiați pe marginea circumstanțelor pe care le cunosc, însă, nefiind audiate în cadrul cercetării judecătorești, în conformitate cu legea procesual-penală care stabilește obligația audierii acestora în fața instanței judecătorești, în vederea respectării principiului contradictorialității, instanța de fond nu putea să admită ca probe procesele-verbale de recunoaștere după fotografie.

Or, aceste persoane urmau a fi audiate asupra circumstanțelor în care au văzut inculpatul și asupra semnelor și particularităților distinctive după care ar putea să-l recunoască.

Astfel, cu încălcarea principiului contradictorialității, instanța de fond a admis procesele-verbale de recunoaștere după fotografie de către martorii Ivanov V., Muntean I. și Muntean D., iar procesul-verbal de verificare a declarațiilor martorului Ivanov V. la locul infracțiunii, a fost efectuat cu participarea martorului care nu a fost audiat în instanța de fond.

Deci, aceste acțiuni procesuale au fost efectuate cu participarea unor martori care nu au fost audiați în ședința de judecată, astfel că apărarea nu a avut acces egal la verificarea circumstanțelor comunicate de aceștia, iar instanța de fond urma să excludă aceste probe.

La fel, instanța de fond urma să aprecieze critic și procesul-verbal de cercetare la fața locului, fiind stabilit că organul de urmărire penală a RM nu a avut acces nemijlocit și prioritar la investigarea locului infracțiunii. Or, potrivit declarațiilor mamei victimei, care a indicat că la 20.10.2016 a chemat autoritățile transnistrene, cercetarea la fața locului din 28.10.2016 a fost efectuată, după ce din apartamentul victimei au fost colectate probele de către autoritățile de facto din regiunea transnistreană. Astfel, fiind stabilit că la 20.10.2016 a avut loc cercetarea la fața locului de către autoritățile transnistrene, iar la 28.10.2016 de către autoritățile RM, probele cercetate la fața locului, ar fi putut fi sigur denaturate.

Totodată, se atestă că martorii acuzării nu au relevat circumstanțe în legătură cu infracțiunea de omor incriminată inculpatului or, martorii Baranova T. și Baranov I., părinții victimei cu care locuiau în același bloc, nu cunoșteau inculpatul și nu au putut să confirme că acesta locuia cu victima sau erau într-o relație. Aceștia nu au observat schimbări în comportamentul victimei în perioada în care a avut o relație cu inculpatul, iar victima nu s-a plâns de comportamentul acestuia și nu a invocat acte de agresiune sau violență din partea lui.

Martorii Artîșova N. și Kozancencko I. nu au oferit informații de actualitate privind personalitatea inculpatului, declarațiile acestora nefiind în legătură cu infracțiunea incriminată acestuia, fiind stabilit și faptul că Kozancencko I. nici nu cunoștea personal inculpatul.

Or, din lista martorilor acuzării rezultă caracterul pătitor al urmăririi penale, fiind colectate mărturiile unor persoane care au cunoscut inculpatul cu mult timp în urmă, fără a fi investigate circumstanțele în raport direct cu victima și infracțiunea.

Astfel, din declarațiile martorilor apărării și pașaportul victimei rezultă că organul de urmărire penală nu a cercetat toate aspectele ce țin de viața personală a victimei, sursele ei de venit, și persoanele din anturaj care insistau cu apeluri telefonice.

În același timp, acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate este neîntemeiată, nefiind demonstrată vinovăția inculpatului.

Conform art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța putea legal să admită acțiunea civilă prin sentința de condamnare doar dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, însă inculpatul nu a săvârșit infracțiunea, la soluționarea acțiunii civile fiind încălcate prevederile art. 219-221 Cod de procedură penală.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2018, apelurile au fost respinse, ca nefondate.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond **corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept** și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată, împrejurări ce rezultă din probele administrate, apreciate cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de fond și-a motivat și întemeiat concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate pe probe pertinente, concludente, utile și veridice, în coroborare între ele, și anume declarațiile succesorului părții vătămate și ale martorilor, inclusiv ai apărării, precum și procesele-verbale de recunoaștere după fotografie.

Elementul confirmativ al comiterii infracțiunii se deduce din comportamentul inculpatului după săvârșirea faptei. Astfel, potrivit informației companiei aeriene din 04.11.2016, la 17.10.106, ora 07.07 inculpatul a procurat bilet la cursa Chișinău-Domodovo, cu decolare în aceeași zi, la ora 10.30. În ziua următoare, la 18.10.2016, inculpatul a ajuns la Minsk, de unde a zburat în Odessa. Data, traseul și efectuarea acestei călătorii în aceeași zi indică cu certitudine că **călătoria nu a fost planificată** și a avut drept scop crearea unei versiuni de vinovăție a inculpatului. Totodată, declarațiile inculpatului se contrapun or, el a indicat că deplasarea era planificată și deseori comunica cu fratele său despre această călătorie, în același timp, menționând că despre deplasarea din 17.10.2016, fratele său nu a cunoscut. Astfel, aceste deplasări indică că inculpatul a acționat în asemenea mod pentru a crea aparența că nu are tangență cu crima.

În acest sens sunt relevante și declarațiile martorului Coclev D. care a relatat că, în calitate de taximetrist, a transportat inculpatul din XXXX în XXXXXX, iar pentru servicii s-a achitat altă persoană, datele concrete fiind indicate în declarațiile date la urmărire penală.

Prin urmare, se constată o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor administrate în raport cu fapta incriminată inculpatului.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 75 Cod penal și a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite,

de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra reeducării și corectării lui.

Totodată, instanța de fond corect a apreciat și aplicat normele legale în raport cu cererea acuzării privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 14.861 lei.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei în partea privind neîncasarea cheltuielilor judiciare și dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că acuzarea a solicitat încasarea din contul inculpatului, în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr. 683 din 24.11.2016 în mărime de 2655 lei, raportul de expertiză dactiloscopică nr. 34/12/4-R-207 din 02.12.2016 – 340 lei, raportul de expertiză nr. 34/12/4-R-11 din 20.01.2017 – 390 lei, raportul de expertiză nr. 317 din 13.10.2017 – 1078 lei, rapoartele de expertiză nr. 34/12/4-R-858, 859 din 10.02.2017 – 430 lei și 340 lei și cheltuielile de escortare a inculpatului în perioada 15.09.2017-27.12.2017, suportate de către IP Bender, în sumă de 9628 lei.

Or, în situația în care art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, fiind prezentată și dovada suportării acestora, soluția instanțelor de fond și de apel de respingere a cererii privind încasarea acestor cheltuieli este neîntemeiată.

Pe lângă aceasta, efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care presupune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui care a comis-o, astfel că cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta infracțională or, fără săvârșirea infracțiunii aceste cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Veaceslav Țurcan, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurentul a invocat că instanța de fond a respins cererea apărării prin care a solicitat recunoașterea inadmisibilității unui șir de probe colectate în cadrul urmăririi penale de organul de urmărire penală al autorităților neconstituționale transnistrene, inclusiv a raportului de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017, care nu a fost efectuat în baza examinării propriu-zise a cadavrului de către medicul legist autorizat în Republica Moldova, dar în baza raportului de expertiză nr. 269 din 21.10.2016, efectuat de medicul legist din regiunea transnistreană și care nu este acreditat de Centrul de Medicină Legală din RM, *deoarece nu se încadrează în limitele stabilite de legea penală în art. 251*, concluzia fiind una arbitrară și contrară principiului legalității procesului penal, prevăzut la art. 7 alin. (1) Cod de procedură penală.

Or, raportul de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017 în care se indică cauza decesului și leziunile corporale cauzate victimei este o probă inadmisibilă.

Conform art. 251 Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acestui act.

Potrivit ordonanței de numire a expertizei de către organul de urmărire penală al RM din 21.12.2016, la dispoziția expertului medico-legist al RM nu a fost pus cadavrul victimei, după cum prevede legea, însă i-a fost oferită copia concluziei expertului nr. 269 din 21.10.2016. Or, această concluzie a fost emisă de către medicul Mocan I. D., șef interimar, medic legist în cadrul ГУ „РБ СМЭ Бендерское отделение” (Biroul Republican de expertize medico-legale), instituția care activează ca autoritate nerecunoscută pe teritoriul Transnistriei, expertul fiind preîntâmpinat despre răspunderea penală, în conformitate cu art. 303 Cod penal al autoproclamatei RMN. Totodată, cadavrul victimei, care reprezintă obiectul cercetării pentru medicul legist, nu a fost disponibil după înmormântare, nefiind efectuată exhumarea.

Deci, instanța de fond nu era în drept să-și fondeze sentința de condamnare pe probe care, în mod evident, provin dintr-o sursă ilegală și au fost colectate de către o persoană care nu are dreptul să efectueze acțiuni procesuale în cauza penală și au putut fi denaturate de către reprezentanții autorităților neconstituționale transnistrene, concluziile cărora ilegal au fost preluate de instanța de fond. Or, cauza decesului victimei ar putea fi alta, iar această îndoială nu poate fi înlăturată în mod legal.

În același timp, în capitolul „II. Circumstanțe stabilite de instanță prin documente și procese-verbale ale acțiunilor procesuale” al sentinței este indicat în calitate de probă - certificatul din 04.11.2016, eliberat de medicul expert din cadrul Secției medico-legală mun. Bender, potrivit căruia la 21.10.2016 a fost constatat decesul lui Semionova E. care a survenit cu câteva zile înainte de depistarea cadavrului, în urma traumei asociate a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale ale coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng.

Însă, acest document neîntemeiat este numit *certificat* or, nu certifică nimic și este intitulat *informație*, parvenind de la medicul legist Cuciuc V. T., care indică că medicul legist Mocan I. D., în cadrul ГУ „РБ СМЭ” – instituție a autoproclamatei RMN la 21.10.2016 a cercetat cadavrul lui Semionova E., iar concluzia expertului încă nu este finisată.

Astfel, informația confirmă că expertul medico-legist al RM nu a avut acces la cercetarea cadavrului victimei și demonstrează inadmisibilitatea acestui raport de expertiză.

Pe lângă aceasta, instanța a calificat fapta în mod arbitrar, în lipsa probelor, cu încălcarea art. 100 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței,

utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de fond a reținut circumstanța agravantă de omor *asupra unui membru de familie*, contrar declarațiilor concordante ale martorilor, în special ale martorilor Baranova T. și Baranov I., părinții victimei, care locuiau în același bloc cu aceasta și au indicat că nu au văzut niciodată inculpatul, fiind demonstrat că relația dintre acesta și victimă nu avea un caracter stabil, a fost de scurtă durată și aceștia nu au locuit împreună.

Totodată, raportul de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017 este inadmisibil ca probă, iar alte dovezi legale care să susțină învinuirea de omor comis *cu deosebită cruzime* nu au fost prezentate.

Or, această circumstanță urma a fi probată de acuzare, cu indicarea acțiunilor inculpatului din care s-ar deduce că omorul a fost comis cu deosebită cruzime. Astfel, dacă în învinuirea înaintată, acuzarea nu a specificat prin ce se exprimă deosebita cruzime pe care a manifestat-o inculpatul, instanța de judecată este lipsită de dreptul de a indica această circumstanță din proprie inițiativă, o astfel de manifestare fiind în contradicție cu prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, conform căror judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Potrivit art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal și practicii judiciare a Curții Supreme de Justiție, *cruzimea deosebită* se atestă în cazurile în care, înainte de a curma voința sau în procesul săvârșirii omorului, victima a fost supusă torturii, schingiurii, s-a săvârșit o batjocură asupra victimei sau, cu bună știință, i s-au cauzat suferințe deosebite, prin prelungirea nejustificată a acestor suferințe în timp, circumstanțe ce nu au fost probate sau constatate în speță, concluziile instanței de fond nefiind susținute prin probe.

La fel, instanța de fond nu a indicat motivul din care a ignorat dubiile ridicate de apărare asupra veridicității și concludenței declarațiilor martorilor Baranova T. și Moroz O.

În același timp, mai multe procese-verbale de recunoaștere după fotografie au fost admise de instanța de fond, deși sunt contrare principiului contradictorialității. Astfel, persoanele care au efectuat recunoașterea după fotografie au statutul de martor și urmau a fi audiați pe marginea circumstanțelor pe care le cunosc, însă, nefiind audiate în cadrul cercetării judecătorești, în conformitate cu legea procesual-penală care stabilește obligația audierii acestora în fața instanței judecătorești, în vederea respectării principiului contradictorialității, instanța de fond nu putea să admită ca probe procesele-verbale de recunoaștere după fotografie.

Or, aceste persoane urmau a fi audiate asupra circumstanțelor în care au văzut inculpatul și asupra semnelor și particularităților distinctive după care ar putea să-l recunoască.

Astfel, cu încălcarea principiului contradictorialității, instanța de fond a admis procesele-verbale de recunoaștere după fotografie de către martorii Ivanov V., Muntean I. și Muntean D., iar procesul-verbal de verificare a declarațiilor

martorului Ivanov V. la locul infracțiunii a fost efectuat cu participarea martorului, care nu a fost audiat în instanța de fond.

Deci, aceste acțiuni procesuale au fost efectuate cu participarea unor martori care nu au fost audiați în ședința de judecată, astfel că apărarea nu a avut acces egal la verificarea circumstanțelor comunicate de aceștia, iar instanța de fond urma să excludă aceste probe.

La fel, instanța de fond urma să aprecieze critic și procesul-verbal de cercetare la fața locului, fiind stabilit că organul de urmărire penală a RM nu a avut acces nemijlocit și prioritar la investigarea locului infracțiunii. Or, potrivit declarațiilor mamei victimei, care a indicat că la 20.10.2016 a chemat autoritățile transnistrene, cercetarea la fața locului din 28.10.2016 a fost efectuată, după ce din apartamentul victimei au fost colectate probele de către autoritățile de facto din regiunea transnistreană. Astfel, fiind stabilit că la 20.10.2016 a avut loc cercetarea la fața locului de către autoritățile transnistrene, iar la 28.10.2016 de către autoritățile RM, probele cercetate la fața locului, ar fi putut fi sigur denaturate.

Totodată, se atestă că martorii acuzării nu au relevat circumstanțe în legătură cu infracțiunea de omor incriminată inculpatului or, martorii Baranova T. și Baranov I., părinții victimei cu care locuiau în același bloc, nu cunoșteau inculpatul și nu au putut să confirme că acesta locuia cu victima sau erau într-o relație. Aceștia nu au observat schimbări în comportamentul victimei în perioada în care a avut o relație cu inculpatul, iar victima nu s-a plâns de comportamentul acestuia și nu a invocat acte de agresiune sau violență din partea lui.

Și martorii Artîșova N. și Kozancencko I. nu au oferit informații de actualitate privind personalitatea inculpatului, declarațiile acestora nefiind în legătură cu infracțiunea incriminată acestuia, fiind stabilit și faptul că Kozancencko I. nici nu cunoștea personal inculpatul.

Or, din lista martorilor acuzării rezultă caracterul părtinitor al urmăririi penale, fiind colectate mărturiile unor persoane care au cunoscut inculpatul cu mult timp în urmă, fără a fi investigate circumstanțele în raport direct cu victima și infracțiunea.

Astfel, din declarațiile martorilor apărării și pașaportul victimei rezultă că organul de urmărire penală nu a cercetat toate aspectele ce țin de viața personală a victimei, sursele ei de venit, și persoanele din anturaj care insistau cu apeluri telefonice.

În același timp, acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate este neîntemeiată, nefiind demonstrată vinovăția inculpatului.

Conform art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța putea legal să admită acțiunea civilă prin sentința de condamnare doar dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, însă inculpatul nu a săvârșit infracțiunea, la soluționarea acțiunii civile fiind încălcate prevederile art. 219-221 Cod de procedură penală.

Prin urmare, inculpatul nu a săvârșit infracțiunea incriminată or, lipsesc probe veridice care ar dovedi vinovăția acestuia, instanțele de fond și de apel admitând erori grave care au dus la soluționarea greșită a cauzei și condamnarea unei persoane nevinovate.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că instanța de fond și cea de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art. 394 alin. (1) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă, descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond (*pct. 2. din decizie*):

a) a constatat că: **„în perioada de timp de la 16 până la 17 octombrie 2016, aflându-se în ap. 3 de pe XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, având intenția directă la omorul persoanei, i-a aplicat Elenei Semionova, cu care se afla în relații de concubinaj, multiple lovituri cu mâinile și picioarele, precum și cu alte obiecte neidentificate, peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i mai multe leziuni corporale și anume: traumă asociată a capului, cutiei toracice și abdomenului,**

fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale ale coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng. Ca urmare a leziunilor corporale primite, victima a decedat”.

Totodată, potrivit rechizitoriului: *„el, în perioada de timp de la data de 16 octombrie 2016, ora 21.00, până la data de 17 octombrie 2016, ora 03.00, aflându-se în ap. 3 din XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, în care din luna septembrie 2016 concubina împreună cu Semionova Elena, fiind în relații ostile cu ea, din cauza geloziei, cu scopul de a o lipsi de viață, i-a aplicat acesteia cu mâinile și picioarele, precum și cu alte obiecte neidentificate, nu mai puțin de 10-15 lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i leziuni corporale, și anume: traumă asociată a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale ale coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng, calificate ca grave, incompatibile cu viața, lipsind-o în așa mod de viață pe Semionova Elena, cu deosebită cruzime”.*

Astfel, se atestă că în fapta descrisă ca fiind dovedită, instanța nu a constatat cine a comis infracțiunea, timpul concret, scopul și motivul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, aici lipsind pronunțarea asupra împrejurărilor că: *„el, în perioada de timp de la data de 16 octombrie 2016, ora 21.00, până la data de 17 octombrie 2016, ora 03.00...., în care din luna septembrie 2016 concubina împreună cu Semionova Elena, fiind în relații ostile cu ea, din cauza geloziei, cu scopul de a o lipsi de viață...., nu mai puțin de 10-15 lovituri...., cu deosebită cruzime”.*

Or, constatarea că infracțiunea a fost comisă: *„în perioada de timp de la 16 până la 17 octombrie 2016...”* nu implică o denegare certă a argumentelor inculpatului că în perioada iulie-august 2016 a înnopțat la domiciliul părții vătămate de 8-10 ori, în luna septembrie 2016 nu a rămas la ea nicio dată, în noaptea de 16 spre 17 octombrie 2016 s-a aflat în locuința sa, din XXXXXX, iar la ora 07.00 a zburat în Federația Rusă, revenind peste câteva zile, cât și a informației eliberată de compania aeriană că la *17.10.2017, ora 07.03*, Zaricicovii D. a procurat bilet pentru cursa Chișinău-Domodovo, cu decolare din Chișinău la *17.10.2016, ora 10.30*, și informației eliberată de Centru Cooperare Polițienească că acesta la *18.10.2016* a intrat în Ucraina prin punctul de trecere Odessa-Aeroport cu ruta Minsk-Odessa.

Deci, instanța de fond nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele **concrete și esențiale**, de fapt și de drept, invocate în învinuirea formulată inculpatului;

b) doar a trecut în revistă probele administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete și esențiale, de fapt și de drept, invocate în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării.

Mai mult, a indicat inițial că *„nu pot fi reținute în calitate de probe ale acuzării, procesele-verbale de audiere ale martorilor Ivanov Vadim, Muntean Irina, Muntean Dmitrii...”*, apoi absolut neclar și divergent a invocat că vinovăția inculpatului este dovedită prin: *„procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere*

din 31.10.2016 potrivit căruia martorul **Ivanov Vadim** a recunoscut pasagerul pe care l-a transportat din XXXXXX spre XXXXXX, apoi la Aeroportul Chișinău; procesele-verbale de prezentare spre recunoaștere din 02.11.2016 potrivit căror martorii **Muntean Irina și Muntean Dmitrii** l-au recunoscut pe **Zaricicovii D.**, cât și prin declarațiile martorilor **Colesnicova I. și Chiricenco L.**, dar ei fiind martorii apărării.

Pe lângă aceasta, concluzia confuză și sumară a instanței că nulitatea actelor emise de autoritățile neconstituționale din regiunea transnistreană: „**nu poate fi invocată deoarece nu se încadrează în limitele legale stabilite de art. 251 Cod de procedură penală și nu este în obligația instanței de a pune în discuție legalitatea materialelor prezentate expertului pentru realizarea raportului**”, nu corespunde criteriilor de drept de apreciere a probelor administrate la caz, prescise în art. 101 Cod de procedură penală, acestea fiind circumstanțe cu statut de probă în procesul penal.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, **repetându-le întocmai**, nu a desființat

sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință neîntemeiată legal;

b) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile martorilor Coclev D., Rotari A., Cazacenco I., Triculici O., Artîșova N., Bevziuc S., Mihailova G., Ostapenco A., Lînova A., Lînov V., Șincariuc C., Evtearova S., Evtterova I. și Albreht E., probele scrise de la f.d. 42, 63, 94, 121, 158-162, vol.1.

Mai mult, a consemnat în procesul-verbal declarațiile martorilor Coclev D. (vol. I. f.d. 37-38), Ivanov V. (vol. I. f.d. 52-53), Ostapenco A. (vol. I. f.d. 56-57), date în cadrul urmăririi penale și necercetate în ședința instanței de fond, fără a indica esența acestor probe noi și fără a le supune aprecierii conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală (vol. III. f.d. 170);

c) doar a trecut în revistă dovezile administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete și esențiale, de fapt și de drept, invocate în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele și versiunile aduse în sprijinul apărării;

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile de pe rol și repetate în recursurile ordinare, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3., 3.1., 5., 5.1. din prezenta decizie;

e) nu și-a argumentat soluția despre respingerea cererii procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în raport cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 229 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, conform căror *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunea cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare. Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul căruia i-a fost aplicată pedeapsă. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.*

Or, în descriptivul deciziei contestate lipsește analiza și concluzia instanței fondata pe prescripțiile de drept enunțate supra.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către

instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti și de avocatul Veaceslav Țurcan, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2018, în privința inculpatului Zaricicovii Dmitrii XXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 26 martie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Dumitru Mardari

Maria Ghervas